

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/272/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

170/2016. számú (X. 13.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. július 26-án előterjesztett **panaszát** a 2016. október 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. július 26-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. július 6-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. július 6-án történt, hogy tanyás ingatlanjába erőszakkal behatolt egy K. I. nevezetű (K. becenevű) K., I. lakos és B. B. K., R. utcai lakos. Együtt érkeztek gépkocsival. Kötelezték a panaszost arra (súlyosan betegen, mert az), hogy azonnal nyissa ki az ajtót és berontottak a házba és közben K. I. felkapta az udvaron lévő fejszét és azzal fenyegetőzött, hogy agyonüti a panaszost, ha nem vallja be és ismeri el, hogy a panaszos vitt el tőlük 500.000 Forint értékű kőműves szerszámokat. Lehet, hogy a betonkavaró gépet keresték a panaszos konyhaszekrényében és a ruhásszekrényekben. Mindenét átnézték az engedélye nélkül. Minderre őt kényszerítették. Eközben megérkezett a helyszínre a D.-i körzeti megbízott és az is bement a panaszos ingatlanjába és ugyanezt ő is végigjártotta, minden házkutatási parancs nélkül. Nem hogy kiküldte volna a panaszos ingatlanjából az illetéktelen behatolókat, hanem hagyta őket a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos magántulajdonában tartózkodni. Utána a panaszost is kocsiba ültették, majd ugyanezt még két családnál is eljátszották. (A keresést és a gyanúsítást.) Egy 83 éves beteg asszonynál és egy M. E. nevezetű személynél is. A panaszos az intézkedés jogszerűségét, jogalapját kifogásolja.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Sz.-i Rendőrkapitányság Belvárosi Rendőrőrs állományából G. A. r. zls. 2016. augusztus 17-én kelt jelentésében reagált a Testület megkeresésére.

A 2016. július 6-án, 10 óra 35 perckor fogatosított rendőri intézkedést megelőzően a [...] hívószámú szolgálati telefonszámon felhívta a rendőrt B. P., aki tájékoztatta, hogy a lányához B. B.-hoz az elmúlt napokban betörtek és a bűncselekmény közelében lakó panaszos ingatlanjánál vannak, aki feltehetően információval rendelkezik a bűncselekménnyel kapcsolatban. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdésére hivatkozik a rendőr, amely az intézkedési kötelezettséget tartalmazza. Tekintettel arra, hogy a B. P. által, a szolgálati mobiltelefonjára tett bejelentése időpontjában szolgálatban volt, amely bejelentés szerint bűncselekmény elkövetéséről tettek bejelentést, az ügyel kapcsolatban fogatosítandó elsődleges adatgyűjtés céljából jelent meg a panaszos ingatlanánál. A bejelentéssel kapcsolatos adatgyűjtés céljából érkezett meg a bejelentésben megjelölt címre, ahol a rendőri intézkedést a lakóingatlant körülvevő, nyitott ajtóval rendelkező, kerítéses szakasz előtti füves részen kezdte meg, ahol meghallgatta az ott tartózkodó személyeket, amely során a panaszos önként ajánlotta fel, hogy a lakóingatlanba menjen be a rendőr és ott nézze meg, hogy ott sem szabálysértésből, sem bűncselekményből származó tárgyak nincsenek. A felajánlásnak eleget téve, a panaszos és B. B. megnyugtató véget a panaszost kísérve a rendőr belépett az ingatlanba, az ott lévő szobákat csak és kizárólagosan annak közepén megállva szemrevételezte, ott kutatást nem hajtott végre, majd tekintettel arra, hogy ott sem szabálysértésből, sem bűncselekményből származó tárgyat nem észlelt, a lakóingatlanból kijött és a panaszos felöltözését az ingatlan előtt lévő szolgálati gépjármű mellett várta meg. Az Rtv. 39. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezésre hivatkozik az intézkedő rendőr, amely szerint a magánlakásba a panaszos engedélyével, bebocsátásával lépett be.

A panaszos sem a vele szemben, a lakó ingatlanjánál fogatosított rendőri intézkedés során, sem pedig az ügyben lefolytatott elsődleges adatgyűjtés szempontjából szükséges, általa nyújtott segítsége során M. E. tartózkodási helyének felkutatásakor, illetve a szolgálati járműben tartózkodása során egyetlen alkalommal sem említette, közölte, hogy a sértett és a társaságában lévő K. I. az ingatlanjába erőszakkal, vagy az engedélye nélkül bementek volna és ott kutatást végeztek volna a holmijait átnézve, illetőleg őt baltával, vagy egyéb testi sértésre alkalmas eszközzel fenyegették, bűncselekmény elkövetésének elismerésére akarták rábírn.

A panaszos a meghallgatása során az ügyel kapcsolatban új információkat közölt, amely szerint lehet, hogy M. E. volt az, aki a sértett által észlelt bűncselekményt elkövethette, de ezt csak feltételezte, hogy ezt mire alapozta azt nem mondta el. Tekintettel arra, hogy M. E.

tényleges tartózkodási helyéről információval a rendőr nem rendelkezett, megkérdezte a panaszostól, hogy oda hogyan jut el, de mivel azt szóban nem tudta elmagyarázni, így önként ajánlotta fel, hogy hajlandó segítséget nyújtani és megmutatni M. E. tartózkodási helyét, ha oda autóval elviszi őt a rendőr, mivel az onnan kerékpárral és gyalogosan is messze van, az adatgyűjtésben kívánt segítséget nyújtani a panaszos. A panaszos önként szállt be a szolgálati gépjárműbe, a jármű hátsó ülésén helyet foglaló G. M. r. hallgató mellé. A rendőr nem korlátozta a panaszos személyi szabadságát, az általa adott információk alapján M. E. lakóingatlanához kb. 12 perc alatt jutottak el, ott foganatosított adatgyűjtés kb. 10 percig tartott, majd a panaszos kérésének megfelelően B. K. ingatlanához szállították őt. Az erre a címre történő visszaút kb. 10 percet vett igénybe. A panaszos a meleg időre való tekintettel ezen időszak alatt a légkondicionált szolgálati járműben tartózkodott G. M. r. hallgatóval együtt.

A panaszossal szemben igazoltatásra és szóbeli meghallgatásra került sor, amely adatgyűjtésről rendőri jelentés készült.

A panaszos a rendőri intézkedés során teljesen együttműködő volt, az ügyben történő adatgyűjtést segítette.

A panaszos az ügyel kapcsolatban általános tájékoztatást kapott, amely tartalma kiterjedt a B. B. által elmondottakra, amelyet a rendőr részére való közléskor a panaszos is végighallgatott, arra előadta a saját védekezését.

A panaszos a rendőr tudomása szerint nem terjesztett elő panaszt a rendőrkapitányságon és a helyszínen sem adott annak hangot.

2) K. K. r. szds. 2016. augusztus 17-én kelt jelentésében jelentette, hogy a D. napilap 2016. augusztus 16-ai számában „(Panaszos): Támadóm pártjára álltak a rendőrök” című újságcikkben megjelentek kivizsgálása érdekében a fenti napon, 6 óra 45 perckor megjelent Dr. K. N. c. r. alezredessel a panaszos tanyájánál. A rendőröket a panaszos fogadta, aki a hamis vád és a hatóság félrevezetése törvényes következményeire való figyelmeztetéseket követően az esettel kapcsolatban az alábbiakat mondta el.

2016. július 6-án, a délelőtt folyamán megjelent nála két, általa látásból ismert személy: K. nevű ittas személy meg egy nő. Ő kiment a házból, erre a két személy azt mondta neki, hogy nyissa ki a kaput, mert szét akarnak nézni. A zárt kapu előtt állva K. azt mondta, hogy „add vissza a szerszámokat, mert nagyon meg leszél ruházva”; a nő pedig azt mondta, hogy „legszívesebben elharapnám a torkodat”. Amikor ezek elhangzottak azt mondták, hogy nyissa ki az ajtót, mert már kihívták a rendőrséget. A panaszos azt mondta a személyeknek, hogy nyugodtan szétnézhetnek, ő nem lopott el semmit, majd megkérte őket, hogy várják meg, amíg sodor egy szál cigarettát. A panaszos sodort egy cigarettát, majd beengedte őket. K. bement az első szobába és leült az ágyra. Ezt követően a nő szét akart nézni a másik épületnél is, amihez a panaszos elkísérte, mivel az udvaron 6 db kutyát tart. A nő elől ment, a panaszos tőle kb. 1 méterre lemaradva ment, majd arra lett figyelmes, hogy hátulról K. azt mondja neki, hogy „leütlek”, ekkor a panaszos hátranézett és látta, hogy K. le van maradva és a kezében a panaszos baltája van, ami az ajtó mellé volt támasztva. A kutyák közben ugattak. A nő szétnézett, majd megvárták együtt, amint kiérkezik a rendőr. A rendőr az ingatlan előtt beszélt K. úrral és a nővel, majd igazoltatta a panaszost. A panaszos ezt követően a kiérkező

rendőrnek elmondta, hogy ő nem követett el semmit, nyugodtan nézzen körül az ingatlanban. Ekkor a rendőr bement az ingatlanba és szétnézett a panaszos jelenlétében. A panaszos, hogy segítse a nyomozást elmondta, hogy ismer egy M. E. nevű személyt, aki alkoholistá, italozó életmódot folytat és lehet, hogy ő lopta el a „cuccokat”. Mivel a panaszos nem tudta szóban elmagyarázni, hogy M. E. hol lakik, így a rendőrök megkérték, hogy mutassa meg M. E. lakhelyét, aminek a panaszos eleget tett és önként elment a rendőrautóval megmutatni a címet. Mivel a panaszos azt mondta, hogy a B-i úton a K. csárdánál látta M. E-t először, így a rendőrök megálltak a csárdánál, majd elmentek M. E. lakóhelyéhez.

Ezt követően a panaszosnak a rendőrök kérdéseket tettek fel, amelyeket az alábbiak szerint válaszolt meg.

K. úr és a nő önre törték az ajtót vagy erőszakkal mentek be az ingatlanba? Nem törték rám az ajtót és nem erőszakkal jöttek be, mivel beengedtem őket, hogy nézzenek szét.

A részeg férfi hadonászott-e a baltával vagy fenyegette Önt? Nem hadonászott és nem fenyegetett, csak a hátam mögött jött, amikor hallottam, hogy K. úr azt mondta, hogy „leütlek”. Ekkor hátranéztem és láttam, hogy K. úr kezében volt a baltám, ami előzőleg a ház falához volt támasztva. Azt nem tudtam, hogy nekem mondja vagy a kutyáknak, mivel amikor hátranéztem kutyák vették körbe.

Mondta-e a kiérkező rendőröknek, hogy Önt megfenyegették vagy erőszakkal mentek be az ingatlanába vagy kényszerítették valamire? Nem, nem mondtam ezeket, mert el is felejtettem mondani. Csak azt mondtam, hogy nem loptam el semmit, nyugodtan meg lehet nézni. A rendőrrel történő beszélgetés során eszembe jutott M. E. és még segíteni is akartam a rendőröknek azzal, hogy megmutattam a lakhelyét.

A panaszos ezen kívül elmondta a rendőröknek, hogy neki a rendőri intézkedéssel kapcsolatban panasza nem keletkezett. A Délmagyar újságban megjelent cikkkel kapcsolatban elmondta, hogy a történetet elmesélte az önkéntes gondozójának (Cs. L-nak), aki elhívta az újságírókat. Ő az újságban megjelenteket nem látta, de biztos, hogy amikre rákérdezett a rendőr nem úgy mondta el. A panaszossal közölte a rendőr, hogy amennyiben sérelmére bűncselekmény történt, akkor tegye meg a feljelentését a Sz.-i Rendőrkapitányságon, ennek érdekében a rendőr felajánlotta a segítségét a beszállításhoz. A panaszos elmondta, hogy fel akarja jelenteni a férfit és a nőt, mert a kapu előtt fenyegették úgy, ahogyan mondta. Azt is közölte a rendőrökkel, hogy nem tud bemenni, illetve nem mozdulhat el otthonról, mivel az önkéntes gondozója Cs. L. ráparancsolt, hogy nélküle nem mehet sehová. A panaszos rendőri kérdésre elmondta, hogy ő gondnokság alatt nem áll, de valamilyen betegségei vannak, amit ő nem tud, mert minden papírja Cs. L-nál van. Cs. L. nem hivatalos gondnoka, de ő intézi az ügyeit meg ő veszi fel a pénzét. Önkéntes alapon gondozza, ő szokott időnként ránézni, valamint ő hoz neki hetente ételt. Az udvaron lévő kutyáknak is ő szokott élelmet hozni. Cs. L-t a rendőrök, a nekik megadott telefonszámon többször is hívták, de nem sikerült őt elérni. A panaszos elmondta, hogy a feljelentést azt meg szeretné tenni, de amíg Cs. L-val nem tud beszélni azt nem hajlandó megtenni. A rendőr a helyszínen megadta a telefonszámát és kérte a panaszost, hogy amennyiben Cs. L. megjelenik, akkor a továbbiak végett keressék őt.

12 óra 58 perckor, a megadott telefonszámon felvette a kapcsolatot a rendőr Cs. L-val, aki elmondta, hogy ő nem hivatalos gondnoka a panaszosnak, de kb. 30 éve ismeri és önkéntesen segít a hivatalos ügyeinek az intézésében. A rendőr megkérte őt, hogy a panaszossal fáradjanak be feljelentést tenni a rendőrségre. Rendőri kérdésre Cs. L. elmondta, hogy nem áll gondnokság alatt, de vannak betegségei, amiről vannak papírjai. Elmondta, hogy a panaszos részére ki lett jelölve egy jogi képviselő, aki most szabadságon van, úgyhogy csak a jövő hét elején fognak bemenni megtenni a feljelentést. Elmondta, hogy az összes hivatalos papír ennél a jogi képviselőnél van, akit nem nevez meg.

Ezt követően telefonon keresztül a rendőr felvette a kapcsolatot a CSMKH Sz.-i Járási Hivatal Gyámügyi Osztályán dr. H. D. gyámügyi szakügyintézővel, a panaszossal kapcsolatban. Dr. H. D. e-mailben küldött tájékoztatása alapján a panaszos ügyében gondnokság elrendelési eljárás van folyamatban. A gondnok kirendelő határozat meghozataláig a vagyona megóvása érdekében az ügygondnok dr. A. S. ügyvéd került kirendelésre.

A rendőr ezt követően felvette a kapcsolatot Dr. A. S. ügyvéd ügyvédjelöltjével Dr. P. E-vel, aki elmondta, hogy D. A. S. szabadságát tölti, de kirendeléseken ő szokott eljárni. Tájékoztatta őt a rendőr a panaszos feljelentésével kapcsolatban, hogy a feljelentés megtételénél jelen tud lenni 2016. augusztus 19-én, 8 óra 30 perckor.

3) G. A. J. r. zls. 2016. augusztus 16-án kelt jelentésében rögzítette, hogy a fentebbi napon a D. nevű napilapban megjelent egy cikk, amely szerint a [...] bü. kapcsolatban a Sz., F. dűlő 23. szám alatt lakó panaszost a rendőr által, 2016. július 6-án, 10 óra 35 perckor foganatosított rendőri intézkedést megelőzően a lakóházában a feljelentő sértett, valamint a vele együtt érkező személy baltával megfenyegette, miután az ingatlanjába erőszakkal bementek és ott bent tartózkodtak.

A rendőr az ügygel kapcsolatban elmondta, hogy a 2016. július 6-án, 10 óra 35 perckor foganatosított rendőri intézkedést megelőzően a szolgálati telefonszámán felhívta B. P., aki tájékoztatta, hogy a lányához (B. B-hoz) az elmúlt napokban betörték és a bűncselekmény közelében lakó panaszos ingatlanjánál vannak, aki feltehetően információval rendelkezik a bűncselekménnyel kapcsolatban. A telefonhívást követően G. M. r. hallgatóval megjelent a rendőr a bejelentésben megjelölt helyen, ahol megérkezésekor azt tapasztalta, hogy a kerítéssel körbekerített tanya udvarán három személy áll, akik ott dohányoztak és beszélgettek. Felőlük veszekedés, hangoskodás nem hallatszott. A járőrautó megérkezésekor a személyek a lakóingatlan elé kimentek és a gépjárműből való kiszállását követően ott B. B. a következőket mondta el. 2015. év áprilisában vásárolt egy lakóházat, amelyet megvásárlása óta folyamatosan újít, valamint a lakóingatlanhoz tartozó földterületen 4 db föliában gazdálkodik. A lakóingatlanban folyamatosan nem tartózkodnak ott, így minden nap kijárnak oda locsolni, gazdálkodni, felújítani. Az ingatlan teljesen körbe van kerítve, amennyiben nem tartózkodnak a címen, akkor az ingatlant mindig zárják. 2016. július 1-én kerti partyt tartottak a barátaikkal a lakóingatlanban, majd onnan 23 óra környékén eljöttek, a lakóingatlant a szokás szerint bezárták. 2016. július 5-én, reggel az ingatlanhoz érkezett V. Cs., aki hidegburkolási munkákban nyújt nekik segítséget. Ezen munkálatokhoz ő szokta hozni a saját tulajdonában lévő szerszámokat, amelyeket a munkálatok befejezésével egy lakóingatlanban és a hozzá kapcsolt garázsban tároltak. Ő telefonált B. B-nak a megérkezése után, hogy nem találja a szerszámait és kérdezte, hogy nem rakták-e el a buli miatt? Mivel ők ezt nem tették mondták neki, hogy keresse tovább a szerszámokat, hátha máshová rakta el azokat. Ezután ő az egész házat átnézte, de a szerszámait továbbra sem találta és valószínűsítette, hogy azokat

valaki eltulajdonította az ingatlanból. Miután kimentek az ingatlanba, körbenéztek és látták, hogy feszítés nyomok vannak a garázsajtón. A garázsajtón keresztül lehet bejutni a lakóingatlan belső részére. V. Cs. elmondása szerint a tőle eltulajdonított fűrógép a garázsban, míg egy másik szerszáma, a kézi csempevágója a lakóház belső részén volt lerakva. B. B. elmondta, hogy a kerti partyt követő napokon ő is járt az ingatlanban és látta, hogy az ingatlan melletti garázsajtó ki van nyitva, de mivel azt hitte, hogy a szél nyitotta ki, nem tanúsított neki nagy jelentőséget. Az ingatlan belső helyiségeiben is járt, de mivel a szerszámokat nem használja, annak hiányát nem észlelte. A cselekmény észlelését követően átnézték a lakóingatlant és látták, hogy az ismeretlen elkövető 4 üveg bort és 3 db dobozos csoki desszertet (bonbont) tulajdonított el. V. Cs. nyilatkozata szerint tőle 1 db ipari fűrógépet (sorszámja ismeretlen, kb. 10 éves) a hozzátartozó keverőszárral és 1 db ipari csempevágót tulajdonított el az ismeretlen elkövető. A részére kb. 150.000 Ft lopási kár keletkezett. A lakóingatlanban az eltulajdonított szerszámokon kívül még több más szerszámgép is volt, gázpalackok, permetezőgép, egyéb értéket képviselő tárgyak, de azok nem kerültek eltulajdonításra. Az elkövető inkább vélhetően gyalogosan érkezett és a bűncselekmény elkövetése során inkább a szeszes italokat részesítette előnyben. Nyilatkozta B. B.-ot a sérelmére elkövetett rongálással, annak kárértékének, valamint a veszélyeztetett érték összegéről, amelyre vonatkozóan a rongálási kár tekintetében 5000 Ft kár keletkezett. A lakóingatlanban lévő egyéb eltulajdonítható tárgyak, szerszámok értéke tekintetében kb. 500.000 Ft-ot jelölt meg. A bűncselekmény elkövetésének a napján a rendőrségre bejelentést nem tettek. 2016. július 6-án átment a náluk dolgozó, segítő szomszédjához, K. I-hoz, hátha hallott valamit a közelben lévő K. Csárdában a történekről, vagy hátha valaki ott akarta értékesíteni a szerszámokat, amelyeket eltulajdonítottak. K. I. elmondta B. B.-nak, hogy ilyenről a K. Csárdában nem hallott, de lehetséges, hogy az ügyben információval rendelkezik a lakóingatlanuktól kb. 500-800 méterre lakó panaszos, aki segélyekből, alkalmi munkából él, erősen alkoholista és dohányos, aki a közelben lakó K. néninél szokott mostanában dolgozni. Ezután B. B. és K. I. felkeresték B. K-t, aki a bűncselekmény helyszínétől a B. út mellett kb. 1,5-2 km lakik és ott keresték a panaszost. B. K. elmondta nekik, hogy a panaszos nem tartózkodik nála, onnan már elment a K. Csárdához kannás bort venni. B. K. akkor megjegyezte, hogy csodálkozott is, hogy a panaszos nem kért tőle pénzt alkoholra, de volt nála pénz. Ezután B. B. és K. I. megtekintették a B. úton lévő K. Csárdát, de ott azt mondták, hogy a panaszos már hazament. Ezután mindketten elmentek a panaszos lakásához, ahol a lakóingatlan előtt találkoztak a panaszossal és megkérdezték tőle, hogy tud-e, hallott-e valamit a történekről. A panaszos ekkor azt mondta, hogy ő nem volt ott, ő bizonygatta, hogy ártatlan. Nem gyanúsították meg a panaszost, csak egyszerűen megkérdezték tőle, hogy nem-e látott ott arra valakit, mivel mindig arra szokott felsétálni a csárdához. A panaszos egyfolytában bizonygatta, hogy nem ő volt és a lakóingatlanába is behívta őket, hogy nézzenek nyugodtan körül. Ők ketten bementek, de nem találtak semmit, de a lakóingatlant nem kutatták át, a tulajdonos engedélyével csak az első szobába és a kerítéssel körbezárt ingatlan részére mentek be és ott csak szemrevételezték az ott elhelyezett tárgyakat. A beszélgetésük közben a panaszos megjegyezte, hogy biztos nem ő volt, mivel ő amúgy sem ért a fűrógépekhez; ez a két személynek azért volt érdekes, mivel egy szóval sem említették a részére, hogy mit vittek el, hiszen csak általánosságban mondták el neki, hogy betörték hozzájuk. B. B. meghallgatását követően a rendőr igazoltatta a panaszost, aki rendőri kérdésre elmondta, hogy nem tudja, hogy miről van szó, ő biztosan nem követett el semmiféle bűncselekményt és nincs tudomása arról, hogy mit vittek el az ingatlanból. A panaszos válaszként elmondta, hogy csak úgy tippelt. A panaszoson látható és érezhető is volt, hogy már a korai időpont ellenére is ittas, de beszéde érthető, összefüggő volt, amely során elmondta, hogy szerinte lehet, hogy a M. E. volt az, aki a bűncselekményt elkövethette, de ezt csak feltételezi; azt, hogy ezt mire alapozta, nem mondta el. Tekintettel arra, hogy M. E.

tényleges tartózkodási helyéről információval nem rendelkezett a rendőr, így megkérdezte a panaszostól, hogy oda hogyan jut el, de mivel azt szóban nem tudta elmagyarázni, így önként felajánlotta, hogy hajlandó segítséget nyújtani és megmutatni M. E. tartózkodási helyét, ha oda autóval elviszi őt a rendőr, mivel az onnan kerékpárral és gyalogosan messze van. Mivel a panaszos a beszélgetésük során egy alsónadrágban volt, így őt a rendőr megkérte, hogy öltözzön fel és mutassa meg a részükre a tanyát. A kérésnek a panaszos eleget kívánt tenni, ezért bement a lakásába, amely megtétele előtt mondta, hogy nyugodtan kísérje őt be a rendőr és megmutatja neki az ingatlant, hogy nincs semmi lopott nála. A kerítéstől ezután a panaszost kísérve, az ő engedélyével ment be a rendőr a lakóingatlanba, amely bejáratán belépve egy szoba részbe jutott, ahol kutatást nem végzett, ott csak az elhelyezett tárgyakat szemrevételezte. A szobában, az ajtótól balra volt egy kisebb helyiség, amelybe a szobából be lehetett látni, de oda nem ment be, azt csak a szobából tekintette meg, majd mivel ott bűncselekményből vagy szabálysértésből származó tárgy nem volt és mivel a panaszos fel kívánt öltözni a szobából, valamint az ingatlanból kiment a rendőr. A panaszos felöltözését a szolgálati gépjármű mellett várta meg. Miután a panaszos felöltözött bezárta a lakóingatlant, majd önként beszállt a jármű hátsó ülésén helyet foglaló G. M. r. hallgató mellé. Az elinduláskor említette a panaszos, hogy a reggeli órákban találkozott M. E-vel a K. néni közelében lévő B. úton, amikor is M. E. a B. úton lévő K. Csárda felé ment, ezért a tanya felkutatását megelőzően a K. Csárdánál megállt a rendőr és az ott tartózkodó tulajdonost nyilatkoztatta, hogy M. E. a Csárdában vagy a mellette lévő boltban tartózkodik-e, mivel a válasz nemleges volt, így továbbindultak a tartózkodási helyére, a panaszos útmutatása alapján. Így eljutottak egy elhanyagolt, gazzal benőtt ingatlanhoz, ahol az ott foganatosított intézkedés, elsődleges adatgyűjtés eredményre nem vezetett. Az intézkedés végeztével a rendőr visszaült a szolgálati gépjárműbe és nyilatkoztatta a panaszost, hogy haza tud-e menni, vagy a szolgálati gépjárművel vigye-e egy általa megjelölt címre. A panaszos, mivel mondta, hogy nem szeretne gyalog hazamenni, célként B. K. ingatlanát jelölte meg, mivel mint mondta ott neki segítenie kell a földmunkák elvégzésében. A rendőr a panaszost az általa megjelölt címre szállította, ahol a panaszos kiszállt a szolgálati gépjárműből és vele együtt a rendőrök bementek B. K.-hoz, aki elmondta, hogy M. E. mostanában már nem segédkezik nála, mivel erősen alkoholista életmódot folytat, mindig be van rúgva, nem lehet rá számítani a munkák elvégzése során, ezért mostanában csak a panaszost dolgoztatja, de ő is alkoholista, sokszor kér tőle pénzt alkoholra. B. K. ingatlanából a vele történt kommunikációt követően elmentek a rendőrök, a panaszost otthagyták.

A panaszos sem a vele szemben, a lakóingatlanánál foganatosított rendőri intézkedés során sem pedig az ügyben lefolytatott elsődleges adatgyűjtés szempontjából szükséges, általa nyújtott segítsége során M. E. tartózkodási helyének felkutatásakor, illetve a szolgálati gépjárműben tartózkodása során egyetlen alkalommal sem említette, közölte, hogy a sértett társaságában lévő K. I. az ingatlanjába erőszakkal vagy az engedélye nélkül ment volna be, őt baltával, vagy egyéb testi sértésre alkalmas eszközzel fenyegették volna. Az intézkedés során teljesen együttműködő volt, az adatgyűjtést az ügyben segítette.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőr belépett a magánterületére és csatlakozott a két, lakását felforgató személy cselekményéhez. Kifogásolta, hogy annak ellenére, hogy mondta a rendőrnek, hogy a két személy erőszakkal és fenyegetéssel ment be az ingatlanába és baltával is megfenyegették őt, még sem tett semmit ennek megszüntetése érdekében.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye VI. cikkében rögzített magánlakás sértetlenségéhez fűződő jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület megvizsgálta a rendőr által a panaszos ingatlanában foganatosított rendőri intézkedést, amely vonatkozásában az alábbi megállapításokat tette.

A panaszos beadványában előadta, hogy a rendőr úgy ment be a magánterületére, hogy őt nem engedte be és mindenféle házkutatási parancs nélkül feldúlta az ingatlanát, mindent felforgatott és megnézett.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által állítottak valóság alapját, hiszen a panaszos engedte be a rendőrt az ingatlanába. A panaszos az intézkedés során teljesen együttműködő volt, többször elmondta, hogy ő nem követte el a bűncselekményt és szívesen megmutatja a rendőrnek a potenciális elkövetőt. A rendőrség pusztán a panaszos segítségnyújtási felajánlásával élt. Mivel a panaszos alsónadrágban volt, így bement a házba, hogy felöltözzön. Ekkor mondta a rendőrnek, hogy nyugodtan bemehet a lakásba, hogy szétnézzen. A rendőr a panaszossal bement az ingatlanba, azonban ott csak szemrevételezte a szobákat, volt olyan helyiség is, ahová a rendőr be sem ment.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdése szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése. Jelen jogszabályhely (2) bekezdés 1. pontja expressis verbis meghatározza a rendőrség oldalán, hogy a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A (2) bekezdés alapján a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. Ezt egészíti ki a 14. §, amely szerint a rendőr közreműködik a közbiztonságot fenyegető veszélyhelyzet elhárításában. Ha a veszélyhelyzet elhárítása más szerv feladatkörébe tartozik, de beavatkozására csak késedelmesen van lehetőség, a rendőr haladéktalanul gondoskodik a veszély elhárításáért felelős hatóság vagy más szerv értesítéséről.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése alapján a rendőrség feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sértetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 39. § szabályozza a magánlakásban történő rendőri intézkedést, e tekintetben:

(1) A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálesettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező;
- f) az elővezetés végrehajtása érdekében;
- g) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott, a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából;
- h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;
- i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;
- j) ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges;
- k) a Bv. tv.-ben meghatározott, az elítélt mozgását nyomon követő elektronikus távfelügyeleti eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából.

(2) A végrehajtási eljárásban a rendőr kirendelésének törvényességéért a végrehajtást elrendelő szerv vezetője a felelős.

(3) A birtokos távollétében történt behatolást követően - a végrehajtási eljárásban való közreműködés kivételével - a rendőrség köteles a birtokost tájékoztatni, és a vagyonvédelem érdekében szükséges intézkedést megtenni.

(4) A magánlakásban való tartózkodás csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat.

Az Rtv. 40. § értelmében a rendőr feladata ellátása során – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – beléphet a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyre, és ott az intézmény rendjének lehetőség szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés c) pontja alapján magánlakásnak minősül a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület.

Habár első olvasatban a panaszos és a rendőrség tényelődása ellentétben áll egymással, mégis a Testület a birtokában lévő, 2016. augusztus 17-én történt panaszosi meghallgatásról készült körokiratban foglaltak értékelésével feloldotta az ellentmondást. A hivatkozott dokumentumban a panaszos ugyanis határozottan úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségnek ő segíteni akart, be akarta bizonyítani, hogy ő nem követett el semmit, ezért a rendőrt ő engedte be, ő kérte meg, hogy menjen be vele az ingatlanába. A Testület erre figyelemmel, az általa kialakított történeti tényállás részeként kezelte, hogy a rendőr azért lépett be a panaszos ingatlanának a területére, mert a panaszos erre őt megkérte, **tehát a rendőr belépésének a jogalapját az érintett panaszos bebocsátása [Rtv. 39. § (1) bekezdés] biztosította. Erre figyelemmel nem sérült a panaszos magánlakás sértetlenségéhez fűződő alapvető joga.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy amikor az intézkedés helyszínére megérkezett a rendőr, akkor semmiféle érdemi intézkedést nem tett annak érdekében, hogy az őt baltával (is) megfenyegető, a magánterületére erőszakkal és fenyegetéssel, illetéktelen módon belépő K. I. és B. B. a cselekményét abbahagyja.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszos állítása etekintetben sem felel meg az intézkedés napján és idején történeteknek. A rendőrség tényelődása alapján a helyszínre az intézkedő rendőr B. P. telefonos bejelentése alapján jelent meg, hiszen előadta a bejelentő, hogy a lánya a panaszos ingatlanánál van, hiszen lopás bűncselekmény sértettje. A rendőr, amikor megjelent a helyszínen, akkor meghallgatta részletesen B. B-t és K. I-t is, majd a panaszost. Az elsődleges adatgyűjtés megállapításait a rendőr rögzítette. Ennek során egyik személy sem mondta azt neki, hogy a panaszost bármiféle sérelem érte volna a helyszínen. A panaszos előadta, hogy ő engedte be B. B-t és K. I-t, hogy nézzenek szét, hogy nincsenek nála az eltulajdonított dolgok. A rendőrt ő kérte meg, hogy amíg átöltözik, addig menjen be vele az ingatlanába, hogy ő is meggyőződhesen erről. A rendőr a szolgálati gépjármű mellett várta meg, amíg a panaszos felöltözött, majd a panaszos beült a szolgálati gépjárműbe és megmutatta, hogy a feltételezett elkövető (M. E.) a nap folyamán hol tartózkodhatott. A panaszos ezen út során sem jelezte, hogy őt bármiféle sérelem érte volna B. B. vagy K. I. részéről.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdése értelmében a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés szerint a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Végezetül a hivatkozott jogszabályhely (3) bekezdése előírja, hogy ha szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt.

A panaszos által közöltek az alábbi, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) által büntetni rendelt bűncselekmények elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére voltak alkalmasak.

A baltával történő fenyegetés testi sérülés potenciális kiváltására alkalmasnak minősülhetett, így a testi sértés bűncselekmény akár kísérlete elkövetésének a gyanúja is felmerülhetett a helyszínen [Btk. 164. §].

A Btk. 221. § analizálja a magánlaksértés bűncselekményt. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint, „aki más lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel vagy hivatalos eljárás szimulálásával bemegy, illetve ott bent marad, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület ahhoz, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének keletkezése kérdésében állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja. A panaszos olyan információkat hozhatott-e a rendőrség tudomására, amelyek vajon intézkedési kötelezettséget keletkeztethettek a rendőrség oldalán.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely szabálysértés és/vagy bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e szabálysértést és/vagy bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés és/vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely szabálysértés és/vagy bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Jelen esetben is a Testület a történeti tényállás kialakítása során ellentmondást tapasztalt, amelyet szintén, az előző pontban [III. fejezet 1) pont] hivatkozott, a panaszos meghallgatásáról készült közokiratban foglaltak birtokában tudott feloldani. A panaszos a meghallgatása során ugyanis előadta a rendőröknek, hogy őt baltával nem fenyegették meg, B. B-t és K. I-t ő engedte be az ingatlan területére abból a célból, hogy meggyőződhesse arról, hogy nincsenek nála a keresett, eltulajdonított tárgyak, hiszen ő nem követett el semmit. A panaszos egyszer sem mondta az intézkedés során, hogy őt bárki megfenyegette volna. Ezen körülményre figyelemmel a Testület nem találta alaposnak a panaszos kifogását, így

véleménye szerint a rendőrök eleget tettek az intézkedési kötelezettségüknek, őket – a panaszos által előadott módon – mulasztás nem terheli, hiszen a panaszos nem közölt az intézkedővel olyan információkat, amelyek a sérelmére elkövetett bűncselekmény(ek) elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú(k) keletkeztetésére alkalmasnak minősült(ek) volna. **Erre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet.**

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség a panaszos bebocsátása alapján folytatott le magánlakásban intézkedést, így erre tekintettel a panaszos magánlakás sértetlenségéhez fűződő alapvető joga nem sérült. A Testület álláspontja szerint a panaszos nem közölt a rendőrökkel az intézkedéskor olyan információkat, amelyek a sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére alkalmasnak minősültek volna, így emiatt a rendőrséget nem terheli mulasztás, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga sem sérült.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. október 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag